

354ste concert
Woensdag 3 april 2013
20.00 uur

Inon Barnatan, piano

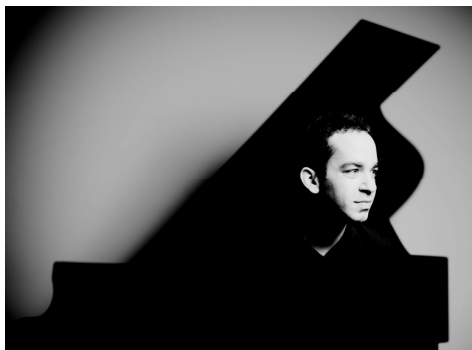

Foto: Marco Borggreve

Grote Zaal
Deventer
Schouwburg

PROGRAMMA

Claude Debussy (1862-1918)
Suite bergamasque (1890-1905)
Prélude - Menuet - Clair de lune -
Passepied

Thomas Adès (*1971)
Darknesse Visible (1992)

Maurice Ravel (1875-1937)
Gaspard de la nuit (1908)
Ondine - Le Gibet - Scarbo

PAUZE

Robert Schumann (1810-1856)
Carnaval, op. 9 (1834-'35)
Préambule; *quasi maestoso*,
animato, presto

Pierrot; *moderato*
Arlequin; *vivo*
Valse noble; *un poco maestoso*
Eusebius; *adagio*
Florestan; *passionato*
Coquette; *vivo*
Réplique; *l'istesso tempo*
-Sphinxes-
Papillons; *prestissimo*
A.S.C.H.-S.C.H.A.
(Lettres dansantes); *presto*
Chiarina; *passionato*
Chopin; *agitato*
Estrella; *con affetto*
Reconnaissance; *animato*
Pantalon et Colombine; *presto*
Valse allemande; *molto vivace*
Paganini; *presto*
Aveu; *passionato*
Promenade; *con moto*
Pause; *vivo*
Marche des 'Davidsbündler';
non allegro

Inon Barnatan (Tel Aviv, 1979) begon op zijn derde jaar met pianospelen, kreeg les van vooraanstaande pedagogen, gaf op zijn elfde jaar zijn eerste concert met orkest en verhuisde in 1997 naar Londen waar hij studeerde aan de Royal Academy of Music bij Mari Curcio, die nog leerling was geweest van de legendarische Arthur Schnabel. Ook Leon Fleisher was een inspirerende coach voor hem. In 2006 verhuisde hij naar New York en vanaf die tijd begon zijn indrukwekkende carrière, eerst in de USA waar hij optrad met het Cleveland-, het Philadelphia- en het San Francisco Symphony Orchestra en later met diverse belangrijke orkesten in Europa en Israel. In Nederland trad hij op in het Concertgebouw en in de kamer-muziekfestivals in Delft en Utrecht (met Janine Jansen). Samen met Liza Ferschtman maakte hij een cd met werken van Beethoven en Schubert. In 2008 werd hem in Rockport (Maine, USA), waar de zomerfestivals van het Curtis Institute of Music plaatsvinden, the Andrew Wolf Memorial Award uitgereikt. Op 9 maart 2011 trad hij samen met Liza Ferschtman en het Auryon Kwartet op in onze serie met het pianoconcert in KV 414 van Mozart en het concert voor piano, viool en strijkkwartet van Chausson. Dit optreden was aanleiding hem uit te nodigen voor een solorecital.

PROGRAMMATOELICHTING

De drie composities die tijdens het concert van vanavond vóór de pauze klinken, hebben -op verschillende manieren- een relatie met poëzie.

De muziek van **Claude Debussy** associeert men nogal eens met de werken van de impressionistische schilders, maar Debussy werd zeker ook geïnspireerd door de poëzie van (symbolistische) dichters als Mallarmé en Verlaine. De titel van Debussy's

Suite bergamasque is ontleend aan de tweede regel uit het gedicht 'Clair de lune' van Verlaine. Met zijn in de maneschijn dansende, verdroomde, toverachtige, gemaskerde figuren inspireerde dit gedicht Debussy tot het componeren van zijn Suite. Het deel 'Clair de lune' omgaf de componist, in de stijl van een baroksuite, met twee dansen, het geheel voorafgegaan door een prelude. Het scheppingsproces van de Suite is niet helemaal

duidelijk. In 1890 begonnen, vindt er in 1905 nog een revisie plaats. Juist in deze periode ontwikkelt Debussy zich tot een geheel ander en modern componist. Deze ontwikkeling horen wij terug in de Suite bergamasque. (K)

De Engelse componist, pianist en dirigent **Thomas Adès** is geboren in Londen, in welke stad hij studeerde aan de Guildhall School of Music & Drama. Tot zijn leraren behoorden Paul Berkowitz (piano) en Robert Saxton (compositie).

Voor zijn composities ontving Adès meerdere prijzen. In zijn *Darknesse Visible* herschept hij een lied met luitbegeleiding van John Dowland, 'In Darknesse Let Me Dwell' ('Laat mij wonen in duisternis'), uit het jaar 1610. Adès laat het lied uiteenvallen in een bezield slow motion. Hij verandert texturen, registers en dynamiek, zodat het origineel wordt verstrooid, aan de luisteraar verschijnend als 'in een droom'. Ondanks de toepassing van 20ste eeuwse compositiestijlen en -technieken bevat de compositie ook 'impressionistische' elementen, zoals klanken, sferen en bijbehorende pianistiek. Het werk combineert -mede daardoor- zeer wel met de twee omringende werken van Debussy en Ravel. (K)

Maurice Ravel had een grote interesse in schrijvers die zijn fascinatie voor het duistere en het fantastische met hem deelden. *Gaspard de la nuit* componeerde hij op drie gedichten van Aloysius Bertrand. De naam Gaspard is afgeleid van de originele Perzische vorm, 'de man die de koninklijke schatten beheert'. 'Gaspard van de nacht', oftewel de schatbewaarder van de nacht, is een zinspel op iemand die alles beheert in de sfeer van juwelen, duisternis en mysterie. Het eerste deel van Ravel's drieluik, 'Ondine' (*Lent*), verhaalt van een waternymf die een sterfelijke man wil trouwen. Als de man antwoordt dat hij al van een vrouw houdt, barst Ondine in tranen uit en verdwijnt daarna met een lachsalvo onder water. In de muziek horen we waterdruppels en golven uitgebeeld, maar ook lange melodische lijnen. In 'Le Gibet' (*Très lent*) wordt een morbide scène voorgesteld: een galg, een door de rood ondergaande zon beschenen opgehangen man en een luidende klok. Ravel laat de klok van begin tot eind klinken op de noot bes, in een ostinaat en obsederend ritme, soms

wel, dan weer niet passend bij de motieven en harmonieën. De partituur is zeer ingewikkeld, hetgeen mede blijkt uit de notatie: vanaf maat 12, tot en met de slotmaat, is de muziek genoteerd op drie notenbalken in plaats van de gebruikelijke twee. 'Scarbo' (*Modéré*) laat een dynamisch portret zien van de sluwe, ongrijpbare dwerg Scarbo met al diens gedaantewisselingen. We horen echo's van Spaanse dansen en walsritmes, maar ook harmonische vernieuwingen en verbindingen die de nabijheid laten horen van de vrije dissonanten van Arnold Schönberg. (K)

Schumann's 'Carnaval' is een danscyclus waarin een grillige stoet figuren en beeltenissen wordt opgeroepen, die aan de toehoorder voorbijtrekt. Schumann schreef dit werk toen hij zich in 1834 had verloofd met Ernestine von Fricken, evenals hij leerling van Friedrich Wieck. Ernestine was afkomstig uit het Boheemse plaatsje Asch, gelegen in de nabijheid van het landgoed van haar (pleeg)vader, Freiherr von Fricken. Het motief A S(=Es) C H(=B) of S C H A speelt in deze compositie een belangrijke rol. Overigens bekoelde de liefde binnen enkele maanden en liet Schumann zijn plan de cyclus op te dragen aan Ernestine varen. 'Carnaval' werd voor het eerst uitgevoerd door Liszt en is sindsdien één van de meest geliefde pianowerken van Schumann. Pierrot, Arlequin, Pantalon en Colombine zijn figuren uit de commedia dell'arte. De 'Valse noble' verwijst naar een uitspraak van Clara, dat Robert zo 'nobil' met haar heeft gedanst. Eusebius en Florestan zijn figuren uit Schumann's gedachtenwereld: zij vertegenwoordigen respectievelijk de introverte bedachtzaamheid en de extraverte zelfbewuste energie, twee polen van zijn gemoed. Florestan vindt een behaagzieke vrouw (Coquette) op zijn weg. Geliefden en vrienden dansen mee in de stoet: 'Chiarina' staat voor Clara, 'Estrella' voor Ernestine. De 'Davidsbündler' zijn leden van een fictieve club, dode en levende vrienden, die gezamenlijk optrekken tegen de bekrompen kleinburgerlijkheid, het filisterdom, zoals David de Filistijnen bestreed. (F)

Programmatoelichtingen en recensies vindt u op de website:
www.kamermuziek-deventer.nl

SEIZOEN 2013-2014

Woensdag 30 oktober 2013,

Imogen Cooper, piano

Schubert, laatste 3 sonates

Vrijdag 22 november 2013,

Lavinia Meijer, harp

Liza Ferschtman, viool

Quirine Viersen, cello

Trio's van Spohr, Ibert en Tedeschi;
Duo's van Saint-Saëns en Ravel

Vrijdag 13 december 2013,

Trio Wanderer

Beethoven, Geistertrio,
Schubert, Notturmo,
Brahms, op. 8 (versie 1854)

Zondag 26 januari 2014,

Christianne Stotijn, mezzosopraan

Rick Stotijn, contrabas

Joseph Breinl, piano

Bottesini, Ravel, Glinka, Tabakov,
Bolcom, Rorem, van der Aa

Dinsdag 11 februari 2014,

Prazak Kwartet

Mozart, KV 589,
Berg, Lyrische suite,
Brahms, 3e strijkkwartet

Dinsdag 11 Maart 2014,

'Abbellimenti Bohémiens'

Jörgen van Rijen, trombone, Jacobien Rozmond en Reinier Reijngoud, viool

Benedikt Enzler, cello, Mike Fentross, luit

Programma dat reikt van de vroege Barok via Boheemse en Zigeuner-muziek tot in de 20e en 21e eeuw.

U ONTVANGT DE FOLDER BEGIN MEI